

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אוכלוסיית ישראל - 13045

תאריך עדכון אחרון 15-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה של עם ישראל ויהדות זמננו

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' עוזי רבהון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: uzi.rebhun@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ג' 17:30-18:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מאז קום המדינה ועד היום גדלה אוכלוסיית ישראל פי למעלה מעשר מכ-800 אלף איש לכשמונה וחצי מיליון כיום. גידול זה משקף הגירות גדולות למדינה, ריבוי טבעי חיובי, ומנגד קצת התמתנות של הגידול בגלל עזיבה של תושבים את הארץ. דפוסים אלו אינם קבועים והם משתנים במשך הזמן. כמו כן, הם נבדלים בין תת-קבוצות באוכלוסייה; בין יהודים לבין לא-יהודים ובקרב הראשונים לפי השתייכות עדתית והזדהות דתית. כמו כן, החברה הישראלית התנסתה בתמורות בריבוד חברתי וכלכלי, בדפוסי משפחה, באזורי התיישבות, ובהזדהות קבוצתית. קורס זה יסקור וינתח מאפיינים ומגמות אלה לאורך 70- שנות המדינה. הקורס יתמקד בעיקר באוכלוסייה היהודית תוך השוואות עם תת-קבוצות לא יהודיות.

מטרות הקורס:

לספק התבוננות והבנה לתהליכים דמוגרפיים, סוציולוגיים, גיאוגרפיים, תרבותיים וזהותיים בקרב האוכלוסייה הישראלית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לקרוא, לנתח, להבין ולפרש נתונים סטטיסטיים וראיות כמותניות ואיכותניות על החברה הישראלית בימינו.

דרישות נוכחות (%) :

100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- תולדות הציונות והיישוב; חוק השבות; עלייה וגידול אוכלוסייה; הגירה פנימית ופיזור אוכלוסייה; אי שיוויון עדתי; המשפחה הישראלית; ערביי ישראל; זהות יהודית וישראלית; עזיבה את הארץ; החרדים בישראל.

חומר חובה לקריאה:

Reading List

Pre-Statehood Era

Halpern, Ben and Jehuda Reinharz. 1998. *Zionism and the Creation of a New Society*. Oxford: Oxford University Press, pp. 262-272.

"Law of Return" and "Who is A Jew"

Yakobson, Alexander and Amnon Rubinstein. 2008. *Israel and the Family of Nations: Jewish Nation-State and Human Rights*. London: Routledge, pp. 125-140; 156-158.

Immigration and Population Dynamics

Shapira, Anita. 2021. *Israel: A History*. Chapter 10: The Great Aliya (Mass Immigration). Waltham: Brandeis University Press, pp. 222-247.

Ethnic Stratification

Smootha, Sammy. 2019. "The Jewish Ethnic Divide and Ethnic Politics in Israel". In: Reuven Y. Hazan, Alan Dowty, Menahem Hofnung and Gideon Rahat (eds.) *The Oxford Handbook of Israeli Politics and Society*. Oxford: Oxford University Press, pp. 195-210.

Family and Gender

Itzkovitch-Malka, Reut. 2019. "Gender in Israel". In: Reuven Y. Hazan, Alan Dowty, Menahem Hofnung and Gideon Rahat (eds.) *The Oxford Handbook of Israeli Politics and Society*. Oxford: Oxford University Press, pp. 211-225.

The Arab Population

TBD

Jewish and Israeli Identity

Rosner, Shmuel and Camil Fuchs. 2019. *Israelijudaism: Portrait of a Cultural Revolution*. Jerusalem: Jewish People Policy Institute, pp. 11-31; 119-158.

Ultra-Orthodox and Religious Jews

Fischer, Shlomo. 2012. "Fundamentalist or Religious Nationalist: Israeli Modern Orthodoxy". In: Harvey Goldberg, Steven M. Cohen and Ezra Kopelowitz (eds.), *Dynamic Belonging: Contemporary Jewish Collective Identities*. New York and Oxford: pp. 91-111.

Political System and Voting Patterns

Tenenboim-Weinblatt, Keren, Christian Baden, Tali Aharoni, and Maximilian Overbeck. 2023. "Ethnic Demons and Class Specters: Ethnic and Class Voting In Israel Revisited". In: Michal Shamir and Gideon Rahat (eds.) *The Elections in Israel 2019-2021*. UK: Routledge (forthcoming).

Leaving the Promised Land

Rebhun, Uzi. 2022. "Holocaust, Memory, Migration: The Burden of Catastrophe among Israelis in Germany". In: Robert A. Kenedy, Uzi Rebhun and Carl S. Ehrlich (eds.), *Israel and the Diaspora: Jewish Connectivity in a Changing World*. Cham, Switzerland: Springer, pp. 135-153.

Israel in A Comparative Perspective
- Sasson, Theodore, David Mittelberg, Shahar Hecht and Leonard Saxe. 2011. "Guest Host Encounters in Diaspora-Heritage Tourism: The Taglit-Birthright Israel Mifgash (Encounter)", *Diaspora, Indigenous, and Minority Education*, 5(3): 178-197.

Two Movies:

The Land of Promise (1935)

Sallah Shabati (1964)

חומר לקריאה נוספת:
אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
Mt. Scopus
מבחן בית של 72 שעות.